

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	A4 Середня освіта
За предметною спеціальністю	A4.07 Середня освіта (Географія)
Галузь знань	A Освіта
Статус дисципліни	обов'язкова компонента
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Розробники: Фекета І.Ю. кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної та раціонального природокористування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 13 від «2» червня 2025 р.

Завідувач кафедри М. Салюк Мар'яна САЛЮК

Схвалено методичною комісією географічного факультету

протокол № 11 від «27» червня 2025 р.

Голова методичної комісії Л. Потіш Людвиг ПОТІШ.

© Фекета І.Ю., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	7	7
	Лекції:	
	30	8
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: усний	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	46	78

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - оволодіння майбутніми педагогами базовими знаннями і вміннями, які б сприяли охороні здоров'я дітей, формуванню здорового способу життя та шляхи його реалізації, забезпечували надання невідкладної медичної допомоги при гострих станах дитини, загрозливих ситуаціях, що можуть виникнути в умовах надзвичайних ситуацій, при дії стихійних явищ, в дитячих таборах, на екскурсіях, прогулянках і т. п.

Вивчення курсу буде сприяти розширенню світогляду, формуванню особистості і підвищенню професійного рівня вчителя, його свідомості, медико-біологічного підходу до проблеми навчання, виховання та охорони здоров'я дітей з урахуванням їх вікових та індивідуальних можливостей. Вчителям належить велика роль в формуванні у школярів навичок особистої гігієни, медико-санітарної культури.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю «Середня освіта. (Географія)»), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти **ЗК2**. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК 5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни «**Основи медичних знань та охорони здоров'я**» є самостійним компонентом і не потребує попереднього вивчення інших дисциплін.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Основи медичних знань та охорони здоров'я**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.	РН 2
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).	РН 3
Знає та розуміє особливості навчання різномірних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	РН 4

Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.	РН 5
Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.	РН 8
Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.	РН 9
Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.	РН 10
Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	РН 11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Основи медичних знань та охорони здоров'я»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:	РН 2
- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	РН 3
-Здатний враховувати в освітньому процесі основні концепції охорони здоров'я, закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.	РН 4
- Знає і враховує особливості слухового та зорового аналізаторів дитини, розуміє значення мови вчителя для слухового сприйняття.	РН 5
-Розуміє і дотримується науково-обґрунтованих принципів проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами).	РН 8
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:	РН 9
Вміє надавати невідкладну медичну допомогу при гострих станах дитини, що загрожують її життю та здоров'ю.	РН 10
Знає впливові концепції і стратегії, в межах яких формується соціальні та моральні цінності, вміє визначати цінності та норми культури здоров'я, створені в процесі розвитку суспільства, формулює власні світоглядні установки.	РН 11

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Виконання практичних робіт, відповіді на практичних (семінарських) заняттях - більш глибокий розгляд висвітлених на лекції питань, підготовка доповідей за темою занять, реферат, презентація, модульні контрольні роботи; іспит.

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних положень навчальної дисципліни за результатами прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань передбачених для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення наукової

літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; узагальнення вивченого матеріалу перед модульним контролем, іспитом.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, інструктаж), практичні (практична робота, семінарське заняття), наочні (спостереження, ілюстрації, демонстрації).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Контроль знань з курсу "«Основи медичних знань та охорони здоров'я»" викладач здійснює за кредитно-модульною системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою. Форми контролю: відвідування лекцій, семінарів, реферат,

- Форми поточного контролю: усне опитування на практичних (семінарських) заняттях, перевірка практичних завдань, виконання самостійної роботи (реферат, презентація),
- Форма модульного контролю: модульний (письмова робота);
- Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12...	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	2	15	2	20
семінарські заняття	2	15	1	20
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10		
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі і складається із теоретичних питань та практичного завдання. При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- а) 50 балів - правильне виконання всіх завдань. Студент дає абсолютно правильні

відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

б) 49- 40 балів ставиться за виконання 89-74 % усіх завдань. Студент, повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу.

в) 39 - 30 балів - якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань; коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. Студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

г) 20 балів - якщо завдань виконано менше від 50 %. Студенту, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінок
90 – 100	A	відмінно	Виставляється у випадку, коли студент вільно і в повному обсязі володіє програмним матеріалом курсу, вільно орієнтується в знання екологічних особливостей і родинних зв'язків різних видів і груп з урахуванням фізико-географічних умов, виявляє закономірності географічного розподілу організмів та угруповань, розкриває їх причини. Дає вичерпний виклад фактів і закономірностей потрібних для розв'язання проблем охорони та раціонального використання ресурсів біосфери.
82-89	B	добре	Відрізняється від оцінки “відмінно” тим що студент допускає окремі похибки і неточності, які не впливають на загальну лінію викладу матеріалу і які свідчать про глибину опрацювання теоретичних даних.
74-81	C		Користується науковою термінологією, аргументує свої твердження і висновки. Вільно володіє картографічним матеріалом. Не висвітлює власний підхід, не розкриває бачення біогеографічних проблем.
64-73	D	задовільно	Знає основні теоретичні положення, вмie скласти компонентні та комплексні характеристики, відповідає на більшу частину запитань викладача, виконав практичні завдання, опрацював більшість тем самостійного вивчення.
60-63	E		Лише відтворює матеріал, але не встановлює причинно-наслідкових зв'язків, не розуміє

			основних закономірностей між організмами і середовищем, дає не чіткі визначення понять і термінів, лише частково володіє біогеографічною номенклатурою
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент на володіє спеціальною термінологією, не розуміє загальних теоретичних і практичних питань біогеографічної науки, лише частково володіє біогеографічною номенклатурою
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не виконані вимоги для оцінки "FX".

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Роль формування здорового способу життя серед молоді.

Тема 1. Вступ

Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини. Предмет, завдання і методи валеології. Поняття про здоров'я і хворобу. Складові та критерії здоров'я. Основні чинники, що впливають на здоров'я. Проблеми шкільної валеології. Культура здоров'я вчителя як складова частина його загальної культури. Вплив особистості вчителя на учнів. Здоровий спосіб

життя вчителя як взірць для наслідування учнями."

Тема 2. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.

Особливості інфекційних хвороб. Інфекційний процес, періоди. Епідемічний процес, три ланки процесу, епідемічне вогнище. Групи інфекційних хвороб. Профілактика, протиепідемічні заходи. Імунітет, його види. Фактори, що впливають на імунітет. Дезінфекція – завдання, методи та засоби. Поняття про дезінсекцію, дератизацію. Дитячі інфекції (дифтерія, кір, кашлюк, скарлатина, вітряна віспа, епідемічний паротит тощо). Шляхи передачі, ознаки, методи профілактики. Дитячі інфекції (дифтерія, кір, кашлюк, скарлатина, вітряна віспа, епідемічний паротит, краснуха тощо). Шляхи передачі, ознаки, методи профілактики. Кишкові інфекції: холера – особливо небезпечна хвороба; харчові токсикоінфекції (сальмонельоз, дизентерія, ботулізм, вірусний гепатит А тощо), причини, ознаки та шляхи профілактики.

Тема 3. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я. Шляхи збереження і зміцнення здоров'я.

Рухова активність і здоров'я. Недостатній рівень рухової активності – гіподинамія як фактор ризику. Попередження сколіозу і плоскостопості. Фізична культура як профілактика гіподинамічного синдрому. Харчування і здоров'я. Критерії раціонального харчування: енергетичний – калорійна цінність продуктів харчування; критерій складу їжі – необхідна кількість і співвідношення компонентів їжі; критерій наявності в їжі „баластних” речовин; режим харчування. Моніторинг здоров'я. Паспорт здоров'я. Основи психічного здоров'я.

Тема 4. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.

Соціальні, психологічні й фізіологічні причини різних видів девіантної поведінки, зокрема, вживання наркотичних та токсичних речовин. Світові тенденції та ситуація в Україні щодо поширення захворюваності і смертності, пов'язаних з алкогольною й наркотичною залежністю. Шляхи залучення молоді до вживання наркотиків. Алкоголь як наркотична речовина. Механізм дії наркотичних речовин на організм та формування залежності. Неефективність лікування алкоголізму та наркоманії. Превентивна

просвітницька робота з молоддю як основна форма профілактики вживання наркотичних речовин. Наркомани як група ризику захворювання на СНІД. Тютюнопаління як форма токсикоманії. Вплив компонентів тютюнового диму на організм людини. Наявність фізичної залежності від нікотину. Проблеми інвалідизації населення України. Вживання наркотичних і токсичних речовин, як чинник, що визначає дитячу інвалідність.

Тема 5. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.

Шлюб і закон. Вагітність. Методи планування сім'ї. Біологічні, психологічні та соціальні основи формування сім'ї. Шлюб і закон. Функції сім'ї в суспільстві, їх характеристики: створення позитивного психоемоційного фону, формування матеріальної бази сім'ї, реалізації сексуальної функції, народження, виховання та матеріальне забезпечення дітей, дотримання побутового режиму тощо.

Вагітність. Умови нормального перебігу вагітності. Методи контрацепції.

Венеричні хвороби та СНІД як результат випадкових статевих зв'язків.

Модуль 2. Долікарська медична допомога при загрозливих для людини станів.

Тема 6. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги. Гострі отруєння, їх види. Шляхи потрапляння токсинів до організму. Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами, алкоголем та його сурогатами, речовинами побутової хімії. Принципи надання невідкладної допомоги. Особливості гострих отруєнь у військових, що приймають участь в АТО.

Тема 7. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.

Травми, загальне поняття і види травм. Дитячий травматизм, засоби профілактики. Травматичний шок, його перебіг, основні ознаки. Долікарська медична допомога при травматичному шоку. Поняття про знеболювання при травмах. Травми, отримані внаслідок участі в АТО, види, ознаки, невідкладна допомога при них.

Закриті ушкодження, визначення, причини. Удари м'яких тканин. Розтяги та розриви зв'язок, сухожилів, м'язів. Ознаки. Долікарська медична допомога. Поняття про вивихи. Травматичний токсикоз (синдром тривалого здавлювання тканин), механізм виникнення, залежність тяжкості від тривалості здавлювання. Розшук та визволення потерпілих. Долікарська медична допомога.

Переломи кісток, їх види і ознаки. Значення рентгенографії в діагностуванні переломів кісток. Імобілізація уламків кісток під час транспортування потерпілих. Засоби транспортної імобілізації, показання до їх застосування. Основні правила транспортної імобілізації. Особливості переломів кісток у дітей.

Кровотечі у дітей та дорослих, їх характеристика, можливі ускладнення, методи зупинки.

Тема 8. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. Долікарська невідкладна допомога при опіках, відмороженнях, електротравмі, утопленні.

Основні ознаки термінальних станів і причин, що їх викликають. Загальна характеристика методів проведення реанімації, їх анатомо-фізіологічні основи. Показники ефективності реанімації. Опіки як наслідок ушкодження різними факторами. Термічні опіки, їх ступені. Поняття про опікову хворобу. Відмороження. Замерзання. Основні ознаки ушкоджень організму людини від дії низьких температур. Електротравма. Місцеві та загальні ознаки при ураженні електричним струмом та блискавкою. Утоплення. Долікарська медична допомога при опіках, відмороженнях, електротравмах, утоплення.

Тема 9. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.

Бронхіальна астма як захворювання інфекційно-алергічної природи. Характеристика нападу бронхіальної астми. Надання долікарської медичної допомоги. Кровохаркання та легенева кровотеча як ускладнення захворювань дихальної системи, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Гіпертонічна криза як ускладнення гіпертонічної

хвороби, ознаки, можливі ускладнення. Надання долікарської медичної допомоги. Ішемічна хвороба серця. Дві форми її прояву – стенокардія та інфаркт міокарду. Причини, ознаки, надання долікарської допомоги, профілактика. Гостра серцева недостатність, причини, основні ознаки. Надання долікарської медичної допомоги. Непритомність як прояв гострої судинної недостатності, причини, ознаки, надання долікарської допомоги. Поняття про колапс.

Тема 10. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.

Гострий гастрит, причини, ознаки, надання долікарської допомоги. Шлунковокишкова кровотеча як ускладнення виразкової хвороби, ознаки, надання долікарської допомоги. Печінкова колька як ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Причини, ознаки. Надання долікарської медичної допомоги. Гострий цистит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, можливі ускладнення, профілактика. Ниркова колька як ускладнення нирковокам'яної хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Тема 11. Попередження психоневрологічних порушень у дітей.

Поняття про дитячі неврози та їх причини. Причини шкільних неврозів.

Класифікація неврозів. Ознаки, загальні для всіх форм неврозів. Характеристика неврастенії, неврозу страху, неврозу причепливих станів, істеричного неврозу, заїкання. Запобігання психоневрологічним порушенням у дітей.

Тема 12. Профілактика порушень зору, слуху та опорно-рухового апарату у дітей.

Особливості слухового аналізатора дитини. Фактори, що сприяють слуху дитини. Значення мови вчителя для слухового сприйняття. Основні причини порушень слуху в дітей шкільного віку. Поняття про сіркову пробку, чужорідне тіло вуха, гострий та хронічний отит, розрив барабанної перетинки. Надання долікарської медичної допомоги при патології органа слуху. Попередження порушень слуху у дітей.

Особливості зорового апарату дитини. Причини та ознаки короткозорості в дітей. Попередження короткозорості в дітей. Поняття про астигматизм, далекозорість, косоокість, дальтонізм. Вплив перегляду телепередач, роботи за комп'ютером на зір дитини. Поставка – звичне положення тіла під час сидіння, стояння чи при ходінні. Ознаки нормальної постави. Сколіози, лордоз, кіфоз. Причини їх виникнення, профілактика. Плоскостопість – вроджена та набута, перші ознаки плоскостопості. Профілактика плоскостопості.

6.2. Структура навчальної дисципліни денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні семінарські	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1. Роль формування здорового способу життя серед молоді						
Тема 1. Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини.	4	2				2
Тема 2. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.	10	4	2			4
Тема 3. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я.	9	4	1			4

Тема 4. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.	12	4	2			6
Тема 5. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.	10	2	2			6
Модульна контрольна робота №1.	1		1			
Разом за модуль	46	16	8			22
Модуль 2. Долікарська медична допомога при загрозливих для людини станів.						
Тема 6. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.	6	2				4
Тема 7. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.	7	2	1			4
Тема 8. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації.	7	2	1			4
Тема 9. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.	5	2	1			2
Тема 10. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.	6	2				4
Тема 11. Попередження психоневрологічних порушень у дітей.	5	2				3
Тема 12. Профілактика порушень зору, слуху і опорно-рухового апарату у дітей.	6	2	1			3
Модульна контрольна №2	1		1			
Разом за модуль	44	14	6			24
Разом за семестр	90	30	14			46

заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні семінарські	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1. Роль формування здорового способу життя серед молоді						
Тема 1. Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини.	7,2	0,7				6,5
Тема 2. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.	7,2	0,7				6,5

Тема 3. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я.	7,2	0,7	1			6,5
Тема 4. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.	7,2	0,7				6,5
Тема 5. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.	7,2	0,7				6,5
Модуль 2. Долікарська медична допомога при загрозливих для людини станів.						
Тема 6. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.	8,2	0,7	1			6,5
Тема 7. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.	7,2	0,7				6,5
Тема 8. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації.	7,2	0,7				6,5
Тема 9. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.	7,1	0,6	1			6,5
Тема 10. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.	7,1	0,6				6,5
Тема 11. Попередження психоневрологічних порушень у дітей.	8,1	0,6	1			6,5
Тема 12. Профілактика порушень зору, слуху і опорно-рухового апарату у дітей.	7,1	0,6				6,5
Разом за семестр	90	8	4			78

6.3. Теми практичних занять курсу

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.	1
2.	Профілактика дитячих та кишкових інфекцій.	1
3.	Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я. Шляхи збереження і зміцнення здоров'я	1
4.	Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки	2
5.	Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.	1
6	Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами, алкоголем та його сурогатами, речовинами побутової хімії. Принципи надання невідкладної допомоги. Особливості гострих отруєнь у військових, що приймають участь в АТО.	2

7.	Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них. Кровотечі у дітей та дорослих, їх характеристика, можливі ускладнення, методи зупинки.	2
8.	Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації.	1
9.	Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцевосудинної системи.	1
10.	Попередження психоневрологічних порушень у дітей.	1
11.	Профілактика порушень зору, слуху і опорно-рухового апарату у дітей.	1
Всього		14

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Стан здоров'я населення України:	
	- демографічна ситуація, що склалася в Україні на межі двох століть;	2
	- показники тривалості життя в Україні та інших країнах світу;	2
	- основні хвороби, що стають безпосередньою причиною смерті сучасної людини;	2
	- поняття про екологічно чисті продукти, про значення медико-біологічних вимог до якості та безпеки найпоширеніших продуктів харчування (вміст нітратів у продуктах, емульгаторів-консервантів тощо.);	2
	- порівняльні дані про народжуваність, захворюваність і смертність дітей в Україні;	2
	- поняття психічного здоров'я і проблеми його комплексного вивчення.	4
2.	Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцевої систем:	
	- вплив шкідливих звичок на перебіг та ускладнення гострих респіраторних захворювань;	4
3.	Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при інфекційних захворюваннях:	
	- туберкульоз як соціальна хвороба, причини, основні небезпеки для здоров'я, профілактика;	2
	- умови проведення профілактичних щеплень, протипоказання до них з метою оволодіння практичними навиками;	2

	- роль вчителя та вихователя в підвищенні санітарної культури людини;	4
	- профілактичні заходи щодо попередження епідемії на грип.	2
4.	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках:	
	- сказ, його ознаки та профілактика;	1
	- які фактори призводять до зростання дитячого травматизму та збільшення кількості дітей-інвалідів при травмах?	1
5.	Опанування навичками:	
	- вимірювання температури тіла та оцінки отриманих результатів;	2
	- вимірювання пульсу в різних місцях тіла людини. Характеристика пульсу;	2
	- вимірювання частоти дихання та оцінка отриманих показників;	2
	- вимірювання артеріального тиску та його характеристика;	2
	- техніка застосування зігрівального компресу;	2
6.	Невідкладні стани, що виникають у військовослужбовців під час виконання антитерористичної операції	4
8.	Підготовка до підсумкового контролю	2
РАЗОМ		46

Теми рефератів:

1. Екологія і здоров'я.
2. Здоров'я і спосіб життя у традиціях українського народу.
3. Здоров'я – найдорожчий скарб людини.
4. Історичні аспекти ставлення до шкідливих звичок.
5. Паління та його вплив на організм людини.
6. Профілактика паління.
7. Алкоголізм – соціальне зло.
8. Алкоголь та його вплив на організм людини (дитини, жінки тощо).
9. Алкоголізм: лікування та профілактика.
10. Токсикоманія (*різновиди, механізм дії, ознаки, профілактика*).
11. Вплив токсикоманії на здоров'я людини.
12. Наркоманія (*різновиди, механізм дії, ознаки, профілактика*).
13. Причини виникнення шкідливих звичок у дітей (паління, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія) та їх профілактика.
14. СНІД: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
15. Поняття про венеричні захворювання, шляхи передачі, ознаки, профілактика.
16. Сифіліс: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
17. Гонорея: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
18. Трихомоніоз: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
19. Хламідіоз: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
20. Аспекти статевого виховання дітей.

21. Роль програми “Планування сім’ї” у вирішенні демографічної кризи на Україні.
22. Контрацептивні засоби: види, показання до використання, можливі ускладнення.
23. Аборт та постабортний синдром.
24. Глистна інвазія: види, ознаки, профілактика (гострики, власоглави, аскариди).
25. Загартування та його вплив на здоров’я людини.
26. Дієти та їх вплив на здоров’я людини.
27. Стрес та його вплив на здоров’я людини.
28. Туберкульоз: причини, ознаки та профілактика.
29. Мастопатія: причини, ознаки та профілактика.
30. Вірус гепатиту В та С: шляхи зараження, ознаки, профілактика.
31. Проблема йододефіциту на Закарпатті.
32. Психологічна допомога воїнам АТО.
33. Особливості травматичних ушкоджень у воїнів, що приймають участь у АТО.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: прикладні програми (MS Office 2010, MS Windows XP), система електронного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, електронна пошта на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

Програмне забезпечення: Google meet, Microsoft Office. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет. Методичне забезпечення самостійної підготовки студентів.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Толочик І.Л., Кучерук Є.Ф. Основи медичних знань: В-во Гельветика, 2020. – 160 с.
2. Коваль В.Ю., Архій Е.Й. Основи медичних знань. – ПП Биков О.В., Ужгород. – 2016. – 284 с.
3. Фекета І.Ю. Екологія людини . Методичні матеріали для студентів географічного факультету спеціальності: 014.07 Середня освіта (Географія), 106 Географія – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла» , 2020. – 48 с.

Допоміжна література:

1. Болдіжар О.О., Бондаренко В.В., Вішак В.Е., Дербак М.А., Коваль В.Ю., Коцюбняк Л.А., Москаль О.М., Німець О.М, Розумик Н.В., Сірчак Є.С., Сіксай Л.Т. Основи медичних знань: збірник задач і тестів. – Ужгород: ВЕТАЗакарпаття, 2007. – 216 с.
2. Чуприна О. В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медикосанітарна підготовка: Навч. посіб./ О. В. Чуприна, Т. В. Гишак, О. В. Долинна. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2006. – 216 с.
3. Ганич О.М., Ганич Т.М., Ганинець П.П. Алкоголь і куріння у путях рабської залежності. Посібник для вивчення курсу валеології у вищих навчальних закладах, викладанні дисципліни “Безпека життєдіяльності.” Ужгород Говерла–2009, - 129 с.
4. Ганич О.М. Ганич М.М. Рекомендації для збереження здоров’я. Видавництво УжНУ “Говерла”, Ужгород, 2009, -32 с.
5. Коваль В.Ю., Архій Е.Й. Профілактика інфекційних захворювань. Методична розробка для самопідготовки студентів юридичного, історичного, хімічного, біологічного, економічного, математичного, фізичного, інженернотехнічного, та романо-

германської філології факультетів до практичних занять з валеології, основ мед. знань. Ужгород - 2009.- 44 с.

6. Болдіжар О.О., Сірчак Є.С., Голод О.В., Сіксай Л.Т. Венеричні захворювання. Сифіліс. Методичні розробки для самопідготовки студентів до практичного заняття з “Основи медичних знань” педагогічних та непедагогічних факультетів УжНУ. Ужгород-2010. - 20 с.